

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.4. „Социални дейности (Социална защита и социална работа)“ за нуждите на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ), Педагогически факултет, катедра „Социални дейности“, обявен в ДВ, бр. 92/18.11.2022 г. и на интернет-страницата на ПУ.

Становището е изготвено от: проф. д-р ик. н. Нено Павлов, Международно висше бизнес училище, професионално направление 3.8. „Икономика (Икономика на извън производствената сфера)“, в качеството на член на Научно жури по конкурс, определено със Заповед РД-21-67/18.01.2023 г. на Ректора на Пловдивски университет и решение на първото му учредително заседание.

За участието в конкурса са подали документи: **единствен кандидат: доц. д-р Людмила Павлова Веков**, катедра „Социални дейности“ към Педагогически факултет на Пловдивски университет.

I. Общо описание на представените по конкурса материали (За всеки кандидат се дава информация по точки от 1 до 8)

1. Информация за кандидатурата

Депозираният от кандидата комплект доказателствени материали по конкурса съответства на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Доц. д-р Людмила Павлова Векова представя списък от общо 33 публикации от различни жанрове в български и чуждестранни научни издания и форуми. В структурно отношение научната продукция включва: монографии – 1 бр., общо 396 с., с 2-ма рецензенти, (3%); научни статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в SCOPUS и/или Web of Science – 5 бр. (15%); научни статии публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – 17 бр. (52%), научни доклади, публикувани в сборници от международни научни конференции с редколегии – 8 бр. (24%); учебници и учебни помагала – 2 бр. (6%). Посочените публикации не участват в процедурите за придобиване на ОНС „доктор“ и заемането на академична длъжност „доцент“. По тематика те съответстват на проблематиката на обявения конкурс, на действащите академични стандарти в страната и университета. Не се рецензират 25 научни труда, свързани с хабилитирането за „доцент“ и 5 научни статии извън проблематиката на конкурса.

Считам, че монографията „Социална защита при безработица (Социална работа с безработни лица)“, С., Изд-во „ДИОМИРА“, 2022, с. 396, като дълбочинно изследване на актуален, обществено значим социално-икономически проблем, с научна и научно-приложна актуалност има качествата на завършен хабилитационен труд.

Всички научни публикации са самостоятелно разработени. Около 15% (5 бр.) от тях са на английски и 85% (28 бр.) на български език. Монографиите и научните статии са публикувани в академични издателства и специализирани научни списания с репутация, а научните

доклади в рецензирани тематични сборници от международни научни конференции с редколегии в страната и чужбина.

Тематично оценяваните публикации обхващат научно-теоретичните и практико-приложните аспекти на професионалното направление в рамките на научната специалност на конкурса - *социална защита и социална работа*. В конкретика, политиките и практиките в областта на социалната защита при безработица, задължителното и допълнителното пенсионно осигуряване, проблемите на организацията и управлението на социалната работа, поредицата публикации в областта на образованието, обучението и трудовата реализация на випускниците на специалността в институциите на социалните дейности, спецификите, адекватността и ефективността на развитието на социалното предприемачество и социалните иновации.

Депозираната научна продукция и прецизно съставения пакет от конкурсни материали, доказващи постиженията на кандидата, напълно удовлетворяват изискванията на процеса на оценяването и вземането на решение за избор на кандидат да заеме по трудово правоотношение академичната длъжност „професор”. В обявената процедура не съм установил формални пропуски и административни нередности.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Доц. д-р Векова завършва средно образование с разширено изучаване на немски език в ЕСПУ гр. Елин Пелин (1978 г.), висше образование по специалност „Икономика на труда“ в УНСС (1983 г.), а през 1988 г. придобива ОНС „доктор по икономика“.

Началото на академичната кариера на кандидата се свързва със заемането през 1988 г. на позицията „асистент“ в Института за държавно стопанско управление към МС, а от 2011 г. до момента длъжността „доцент“ (Заповед на Ректора №Р34-371/22.07.2011г.) и ръководител на катедра „Социални дейности“ в ПУ „Паисий Хилендарски“. В хода на своето кариерно израстване доц. Векова успешно надгражда своя богат академичен, научно-приложен и управленски профил посредством дългогодишното участие като член на Надзорен съвет и Изпълнителен директор на пет Пенсионноосигурителни и една Животозастрахователна компании, гл. секретар на ИСС, ръководител на отдел в Търговска банка и гл. експерт в ГУ „Социално осигуряване“, член на научни журита във ВУ, проведени краткосрочни специализации и обучения в престижни български и чуждестранни институции. Участва в Академичната програма Еразъм+ в рамките на компонента „преподавателска мобилност“, председателства УС на Българска асоциация за образование по социална работа и др.

Притежава специализирани компютърни умения за ползване на работни общофункционални софтуерни продукти, организационни и комуникационни умения, чуждоезикова подготовка по английски, немски и руски език, експертиза и компетентност за управленска и консултантска дейност в пенсионния бизнес и социалните дейности. Кратката биографична справка представя кандидата като **доказан, кариерно изграден, утвърден академичен преподавател и експерт с богат опит, ясно изразени научни и практико-приложни ориентир и компетентности в професионалното направление на обявената конкурсна процедура за „професор“.**

3. Обща характеристика на научните трудове и постижения на кандидата

Научно-изследователската дейност на доц. д-р Людмила Векова и тематиката на представените от нея 33 научни трудове са изцяло в областта на конкурса. Тематично публикациите покриват конкурсните области - *социална защита и социални дейности*. В по-конкретен план: изследвания, свързани със теоретико-концептуалните и приложните аспекти на системата за социална защита, на социалната защита при риска „безработица“ и ней-

ните компоненти, проблемите на задължителното и допълнителното социално осигуряване, с акцент пенсионното осигуряване, организацията и управлението на социалната работа, на образованието за придобиване на професионални умения и компетенции в областта на социалните дейности, развитието на социалното предприемачество и социалните иновации.

Всички научни трудове, представени за участие в конкурса, са самостоятелни. Вземайки предвид тематиката, съдържанието и стила на публикациите няма съмнение, че те са авторство на кандидата. Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в депозираните по конкурса научни трудове.

Разпоредбата на чл. 1а, ал. 1 от ППЗРАСРБ изисква кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.4. „Социални дейности“ да има отчетени: 50 точки - по група от показатели А; поне 100 точки - по група от показатели В; не по-малко от 200 точки - по група от показатели Г; не по-малко от 100 точки - по група от показатели Д и поне 100 точки - по група от показатели Е.

Справката в подадените документи удостоверява, че кандидатът по конкурса покрива: 50 точки - по групата от показатели А; 100 точки - по групата от показатели В; 400 точки - по групата от показатели Г; 340 точки - по групата от показатели Д и 215 точки - по групата от показатели Е.

Постигнатият общ брой точки от доц. Д-р Векова е 1105, при нормативно изискване на 550 точки, с което се надхвърлят 2 пъти минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионалното направление.

Научните трудове също отговарят на минималните национални изисквания (по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ), като общият брой точки по група показатели са значително надвишени. Те съответстват и на допълнителните изисквания на ПУ „Паисий Хилендарски“ за заемане на академичната длъжност „професор“ в научната област и професионалното направление на конкурса, като се има предвид, че допълнителните изисквания на ПУ не са по-високи от допълнителните изисквания на ППЗРАСРБ.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Като академичен преподавател доц. Векова отчита общо 38г. и 6 м. трудов стаж, в т. число 30 г. и 7 м. педагогически стаж, от които над 11 г. като „доцент“ в ПУ (при изискуеми две академични години). Тя упражнява достатъчна по обем аудиторна и извънаудиторна учебно-преподавателска заетост в редовна и задочна форма на обучение в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, включваща широк спектър от академични курсове: „Система за социална защита“, „Социално осигуряване“, „Мениджмънт на социалните организации“, „Социално предприемачество“, „Социален мениджмънт и социален маркетинг“, „Социални политики на хората с увреждания“, „УЧР в социалната сфера“ и др.

В съответствие с представената справка общата аудиторна заетост на кандидата през последната 2021-2022 учебна година възлиза на 420 учебна заетост, 380 часа извънаудиторна заетост и участие в разработването на 14 учебни програми за академичното обучение по специалността в ПУ. През последните години е отчетено научно ръководство на значителен брой дипломанти и на трима докторанти, от които един е в процедура на публична защита, а вторият на вътрешна защита. Кандидатът за „професор“ е автор на рецензирани два фундаментални академични учебника по „Система на пенсионно осигуряване“, Изд-во ПУ, Пловдив, 2021, с. 259 и с. 303, както и на водените лекционните курсове и учебни програми по

проблематиката на специалността и обявения конкурс. От създаването на катедра „Социални дейности“ през 2014 г. до момента доц. Векова е постоянен ръководител. В академичната си кариера е упражнявала преподавателска дейност в УНСС, Варненски свободен университет, НБУ и СУ „Кл. Охридски“.

Обобщаващата ми оценка е, че доказаната професионална компетентност, богат академичен опит и научна подготовка на кандидата, като съвременен университетски преподавател, автор на учебници, лекционни курсове и учебни програми по **количество, качество и структура напълно отговарят на спецификата и нормативните изисквания на научната специалност на конкурса за заемането на длъжността „професор“**.

5. Съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения на кандидата

Приемам депозираната Справка за приносите в изследователската дейност за реалистична, коректно и обективно отразяваща изследователските резултати. Съгласявам се с тематичното групиране на приносите на кандидата по области, с две незначими корекции (обединяване на областите 6 и 7, и отпадане на област 8, тъй като по процедурата учебниците не се рецензират, но по съвкупност се отразяват в общата оценка), респ.:

- Област 1 – проучването, доразвитието и обогатяването на методическия инструментариум за оценка на характеристиките, ефектите, дългосрочното развитие и активно въздействие на *Системата за социална защита* върху устойчивостта и адекватността на стандарта на живот на рисковите групи бенефициенти, взаимодействието ѝ със социалната работа в среда на социална кохезия, социална конвергенция и интеграция в ЕС;

- Област 2 – разпознаването, осмислянето и идентифицирането на концепцията, тенденциите на развитие (2004-2021 г.) и проблемните аспекти на *Системата за социална защита при безработица*, с нейните три подсистеми, в контекста на вътрешно присъщите характеристики на покрития социален риск, организацията и финансовата устойчивост на осигуровката, социалното подпомагане и активните политики на пазара на труда, с цел превенция на риска, както и предложенията за надграждане на законовата уредба с нови промени;

- Област 3 – предложените методически решения и инструментариум за анализ и идентифициране на съвременните многообразни проблеми и предизвикателства пред солидарния и капиталовите стълбове на *Системата за пенсионно осигуряване*, аргументирани с доказателствени факти за силните и слабите страни на функциониращия пенсионен модел (вкл. по отношение на някои категории лица в определени сектори).

- Област 4 – направеният обхватен и дълбочинен критичен анализ на проблемните аспекти в съвременното кризисно развитие и перспективи пред организацията и управлението на *Социалната работа*, като концептуален феномен и съдържателен процес, пряко свързан със законовите промени и регулации, престижността и кадровата осигуреност, трудовата мотивация на персонала и новите предизвикателства пред подсистемите за социална защита в страната;

- Област 5 – изследването и обосновката на значимостта и възможностите за използване потенциала на *Социалните иновации, социалното предприемачество и социалните предприятия* за насърчаването на социалното включване на рисковите групи в страната, в контекста на догонващото развитие на социалната икономика, повишаването на заетостта и ефективността на стопанската дейност на лицата в риск;

- Област 6 – систематичното проучване и анализ на състоянието и обективните промени в кариерния профил и длъжностните изисквания към ключовите компетенции, твърдите и меките умения в областта на социалната работа в среда на влошаващи се демографски баланси, както и оценките за адекватността на качеството на *университетското образование в*

ПН „Социални дейности“, спрямо новите стандарти за успешно трудово представяне на випускниците на специалността, отчитайки трансформациите в класификатора на длъжностите.

Въз основа на анализа на депозираните конкурсни материали обобщението ни е, че *научните и научно-приложни приноси на кандидата са актуални и обществени значими в идентифицираните области*, водещи до добавяне на някои нови знания, до допълването и разширяването на съществуващите знания в научната специалност.

Според представената справка на основание 33-те научни публикации кандидатът отчита общо **34 цитирания**, от които: 5 цитирания в научни статии, реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of Science, 4 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 25 цитирания в научни статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране. Постигнатата цитируемост е безспорна оценка за признанието на значимостта на изследователските резултати на доц. Векова сред научните среди в страната и чужбина.

Кандидатът регистрира участие като експерт и академичен наставник в изпълнението на 9 научно-изследователски и образователни проекти, с национално и европейско финансиране.

Считам, че в своята цялост, представената аналитична информация за научно-изследователската дейност, включваща: разнообразие от научни и научно-приложни трудове, публично оповестени пред научната общност в страната и чужбина, фактически изследователски резултати по специалността на конкурса, имащи характер на приноси с научен и научно-приложен характер, както и действителните цитирания на автори в други публикации, потвърждават изпълнението на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемането на академичната длъжност „професор“ по профила на конкурса.

6. Критични бележки и препоръки

В представените научни и научно-приложни трудове за участие в конкурса не съм открил съществени слабости, нямам критични бележки, които да променят заключителното ми положително становище относно участието в конкурса. Препоръката ми е, доц. Л. Векова да продължи в бъдеще още по-задълбочено да прилага знанията си по научната специалност в нови интердисциплинарни изследвания, пряко свързани с приложението на интердисциплинарния и компетентностния подход в съвременното обучение на специалисти с висше образование по социални дейности.

7. Лични впечатления за кандидата

Познавам от дълги години доц. д-р Векова и имам преки впечатления за нейните неоспорими професионални, академични и личностни качества. Тя заслужено се ползва с авторитет и уважение, не само в академичните среди, но и в бизнес средите на небанковия финансов сектор в страната.

8. Заключение за кандидатурата

Подробното ми запознаване с представените в конкурса материали, академични публикации и научни постижения, анализът на тяхната **актуалност, научна съдържателност и обществена значимост**, ми дава основание да потвърдя съответствието им с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“ за заемането от кандидата на академичната длъжност „професор“ в научната област и професионалното направление на конкурса. Доц. д-р Людмила Векова осезаемо удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление и няма установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

II. Общо заключение

Въз основа на потвърдената положителна оценка на кандидатурата предлагам на

почитаемите членове на Научното жури, доц. д-р *Людмила Павлова Векова* да бъде избрана за заемането на академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.4. „Социални дейности (Социална защита и социална работа)“, научна област „Социални, стопански и правни науки” за нуждите на ПУ „Паисий Хилендарски“.

22.02.2023 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р ик.н. Нено Павлов)